

מדעי הבראות א'

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעותיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון	36 נקודות
פרק שני	16 נקודות
פרק שלישי	24 נקודות
פרק רביעי	24 נקודות
סה"כ	100 נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

ד. הערות מיוחדות: ענה על מספר השאלות הנדרש בשאלון. המעריך יקרא ויעריך את מספר התשובות הנדרש בלבד, לפי סדר כתיבתן במחברתך, ולא יתייחס לתשובות נוספות.

בשאלון זה 7 עמודים ועמוד אחד של נספח.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (36 נקודות)

ענה על שלוש מבין השאלות 1–5 (לכל שאלה – 12 נקודות).

שאלה 1

- א. הסבר מהו אירוע מוחי (cerebro-vascular accident). (6 נק')
- ב. שניים מן הגורמים לאירוע מוחי הם טרשת עורקים ויתר לחץ דם. הסבר כיצד כל אחד מהם יכול לגרום לאירוע מוחי. (6 נק')

שאלה 2

- א. הסבר מהו טרומבוקסן, ולמה הוא גורם. (6 נק')
- ב. ציין מהיכן מופרש החומר NO. הסבר כיצד הפרשה של שני החומרים יחד, NO וטרומבוקסן, תשפיע על לחץ הדם. (6 נק')

שאלה 3

- א. הסבר מהי הגישה ההוליסטית של גוף ונפש. (6 נק')
- ב. ציין שלושה גורמי סיכון בלתי הפיכים שיכולים להאיץ התפתחות של מחלות. (6 נק')

שאלה 4

- א. ציין שני תפקידים של מערכת הלימפה. (6 נק')
- ב. הסבר כיצד נקבע סוג הלימפומה. (6 נק')

שאלה 5

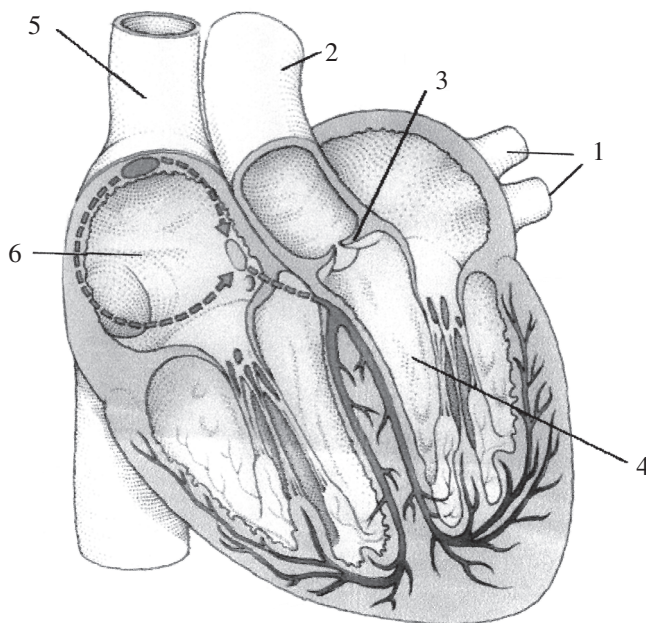
- א. הסבר מהו פרפור עליות (פרפור פרוזדורים). (6 נק')
- ב. הסבר כיצד פועלים שלושת המרכיבים של מערכת ההולכה של הלב. (6 נק')

פרק שני (16 נקודות)

ענה על שאלה 6 – שאלת חובה.

שאלה 6

לפניך תרשים של הלב ושל כלי הדם המחוברים אליו. **שישה** ממרכיבי הלב מסומנים בתרשים במספרים 1-6.

איור לשאלה 7

זהו **ארבעה** מבין המרכיבים הממוספרים בתרשים. העתק למחברתך את הטבלה שבעמוד הבא, ורשום בה את המספר של כל אחד מן המרכיבים שזיהית, את שם המרכיב בעברית, את שם המרכיב באותיות לועזיות, ואת תפקיד המרכיב.

מספר המרכיב באיור	שם המרכיב בעברית	שם המרכיב באותיות לועזיות	אחד מתפקידי המרכיב

פרק שלישי (24 נקודות)

קרא את הקטע שלפניך וענה על שלוש מבין השאלות 7–10 (לכל שאלה – 8 נקודות).

ש' ח' היא ספורטאית בת עשרים, ובדרך כלל היא בריאה. היא מקפידה על תזונה צמחונית, ומתאמנת כל יום לקראת תחרויות ספורט. בחודשים האחרונים ש' ח' מתעייפת מהר במהלך האימונים, ומתקשה לסיים. כמו כן, היא סובלת לעתים תכופות מכאבי ראש. בבדיקת מעבדה שנעשתה לה נמצא כי רמת ההמוגלובין בדמה היא 10.3 gr/dl . במשטח הדם נראו כדוריות דם אדומות חיוורות.

שאלה 7

מהי הבעיה הרפואית של ש' ח'? נמק את תשובתך.

שאלה 8

ציין **שני** גורמי סיכון לבעיה הרפואית של ש' ח', והסבר מדוע הם יכולים לתרום להתפתחות הבעיה.

שאלה 9

ציין **שתי** בדיקות מעבדה (בנוסף לאלה הנזכרות בקטע) שיכולות לאבחן את הבעיה הרפואית של ש' ח'. ציין מהן התוצאות הצפויות של הבדיקות האלה, לאור מצבה של ש' ח'.

שאלה 10

כיצד מומלץ לטפל בבעיה הרפואית של ש' ח'? ציין **שני** טיפולים שיכולים לתרום למניעת הבעיה הרפואית הזו.

פרק רביעי (24 נקודות)

ענה על כל השאלות 11–16 (לכל שאלה – 4 נקודות).

לכל שאלה ארבע תשובות, אך רק אחת מהן נכונה. הקף את האות המציינת את

התשובה הנכונה בדף התשובות שבנספח.

הדבק את מדבקת הנבחן שלך בנספח, במקום המיועד לכך, ובתום הבחינה הדק אותו

אל מחברת הבחינה שלך.

שאלה 11

להלן ארבע תוצאות של בדיקת דם. איזו מהן מראה שיש גורמי סיכון להתפתחות מחלת לב אצל הנבדק?

א. רמת כולסטרול HDL גבוהה ורמת רדיקלים חופשיים נמוכה.

ב. רמת כולסטרול LDL גבוהה ורמת רדיקלים חופשיים גבוהה.

ג. רמת טריגליצרידים נמוכה ורמת רדיקלים חופשיים נמוכה.

ד. רמת טריגליצרידים נמוכה ורמת רדיקלים חופשיים תקינה.

שאלה 12

איזה מבין המרכיבים שלפניך נמצא רק בוורידים?

א. מסתם כיסי

ב. תאי שריר

ג. רקמת חיבור

ד. תאי אנדותל

שאלה 13

אדם עבר טיפול שהורס את מוח העצם. עקב טיפול זה סביר להניח כי:

א. ייצור תאי הדם האדומים והלבנים בגופו לא ייפגע.

ב. ייצור תאי הדם האדומים והלבנים בגופו ייפגע.

ג. רק ייצור תאי הדם האדומים בגופו ייפגע.

ד. רק ייצור תאי הדם הלבנים בגופו ייפגע.

שאלה 14

למה גורם אפקט הפלצבו?

- א. לירידה בתנגודת הגוף.
- ב. לגירוי מרכז הנשימה.
- ג. לשחרור אינסולין מהבלב.
- ד. לשחרור דופמין מן המוח.

שאלה 15

איזה מהסימנים שלפניך מעיד על אי ספיקת לב שמאלית?

- א. בצקת ברגליים
- ב. בחילות והקאות
- ג. קוצר נשימה
- ד. כאבים בחזה

שאלה 16

איזו מן הפעולות שלפניך היא פעולה ברמת מנע שלישונית?

- א. הגברת המודעות למחלה
- ב. גילוי מוקדם של המחלה
- ג. טיפול תומך בחולה סופני
- ד. שיקום התפקוד של החולה

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.

נספח: דף תשובות לפרק הרביעי

לשאלון 889102, קיץ תשע"ז

מקור נאמנות נאמן

הדבק את מדבקת הנבחן שלך במקום המיועד לכך.

כשתסיים להשיב על השאלות, הדק את דף התשובות למחברת הבחינה שלך.

שאלה 11 א ב ג ד

שאלה 12 א ב ג ד

שאלה 13 א ב ג ד

שאלה 14 א ב ג ד

שאלה 15 א ב ג ד

שאלה 16 א ב ג ד